

מראי מקומות - יומא

טז:

שרוחבן היה אמה וחצי, ובדיבור הסמוך כתב רש"י שהמקום של ארבעת השולחנות לא היה פחות מארבע, וכתב שהרי זו סתירה גדולה. והתפארת ישראל (מדות ה' י"ד), ביאר בדעת הרמב"ם שהרוחב של כל שולחן היה אמה על אמה, והשולחנות הללו עמדו על אותן שמונה אמות שבין הטבעות לננסין, אחד אחרי השני מצפון לדרום, ונמצא שהשולחנות מילאו את כל אותו הרוח של השמונה אמות. ולפי זה, הפירוש במשנה מן הטבעות למחצית מקום השלחנות ארבע אמות, ומחצית מקום השולחנות עד הננסין ארבע אמות. ועיין עוד מה שפירש בשיטת התוספות.

א. נמצא מזבח מכוון כנגד היכל וכותליו כתב המשך חכמה (פקודי מ' ה'), שאפשר לבאר שרבי יהודה לשיטתו, שסובר בזבחים (כ"ט:) שהמזבח שמושה עשה היה עשר אמות אורך ועשר אמות רוחב, ויוצא אם כן שהמזבח היה בגודל של המשכן שהמשכן היה עשר אמות והמזבח עשר אמות, והמזבח היה עומד כנגד המשכן וכן עשו בבית שני שהמזבח היה מכוון כנגד ההיכל.

ב. מן הטבעות לשלחנות ארבע מן השלחנות לננסין ארבע פירש רש"י, שאת המקום של השולחנות לא היה צריך לפרש, שהרי זה מפורש בספר יחזקאל. והעיר הרש"ש ששם מבואר

יז:

ב. ומסתברא דמעריבת דרומית הואי ממאי מדרמינן לחם הפנים אלחם הפנים וכו' כתב החזון איש (או"ח קכ"ו, ט"ז) שלפי האמוראים הראשונים שהעמידו את המשנה במחלוקת, המחלוקת היא בין בלשכת הטלאים, ובין בלשכת לחם הפנים, שלהתנא של תמיד, לשכת הטלאים היתה בצפונית מערבית, ולשכת לחם הפנים במזרחית צפונית, ולתנא של מדות, לשכת הטלאים היתה בדרומית מערבית, ולשכת לחם הפנים במזרחית דרומית. ורב הונא בריה דרב יהושע בא ליישב רק לרבי אדא בריה דרב יצחק שהעמידם כתנא אחד.

א. האי לשכה אקצווי מקציא פירש רש"י, בשתי המקצועות נראית, שארוכה היא, ועומדת במערב ומארכת לצד הצפון והדרום וכו'. וכתב המרומי שדה, שדווקא לשכת טלאים היתה ארוכה, כדי שיטיילו בה הטלאים. עוד כתב, שמן הצדדים היתה רחבה יותר, ובאמצעה קצרה, והטלאים הלכו מצד אל צד, ולכך העומד בצד אחד, אינו רואה את הכתלים שבצד השני. והערוך (ערך קץ, הובא בגליון כאן) הביא מרבי משה הדרשן פירוש אחר בלשון 'אקצווי מקציא' שהיתה מוקצה מהקרנים, שלא היתה במקצוע צפונית מערבית ולא במקצוע מערבית דרומית, אלא היתה באמצע [אלא שהיתה קרובה יותר לדרומית, כמבואר להלן].